

ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (1896-1960)
ΠΕΝΗΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ

έργο Γιάννη Ψυχοπαίδη

12, 13 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ | ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Χορηγός

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ:

ΜΕΓΑΛΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ "ΛΙΛΙΑΝ ΒΟΥΔΟΥΡΗ"
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ "ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑ" - ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ "ΠΟΛΥΦΩΝΙΑ"

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

(1896-1960)

ΠΕΝΗΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ

πολυφωνία

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ολυμπία Ψυχοπαίδη-Φράγκου (*Μουσικολογία*)

ΜΕΛΗ

Γιώργος Βλαστός (*Πολυφωνία*)

Ηλίας Γιαννόπουλος (Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος «Λίλιαν Βουδούρη» / *Μουσικολογία*)

Στεφανία Μεράκου (Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος «Λίλιαν Βουδούρη»)

Γιάννης Μπελώνης (*Πολυφωνία*)

Καίτη Ρωμανού (*Μουσικολογία*)

Μάρκος Τσέτσος (*Μουσικολογία*)

Ιωάννης Φούλιας (*Μουσικολογία / Πολυφωνία*)

Αλέξανδρος Χαρκιολάκης (Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος «Λίλιαν Βουδούρη»)

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Σχεδιασμός ιστοσελίδας: Μαριάννα Αναστασίου

Σχεδιασμός εξωφύλλου: Ελένη Μητσιάκη

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2010

- 09:15-09:30** Προσέλευση
- 09:30-09:45** Χαιρετισμοί
- 09:45-10:00** Εισαγωγή στο συνέδριο από την Πρόεδρο της Οργανωτικής Επιτροπής **Ολυμπία Ψυχοπαίδη-Φράγκου**, μουσικολόγος – καθηγήτρια Τ.Μ.Σ. Πανεπιστημίου Αθηνών
- 10:00-11:15** **1η συνεδρία: Αισθητικές όψεις του συνθετικού έργου του Δ. Μητρόπουλου**
Προεδρεύουσα: **Ολυμπία Ψυχοπαίδη-Φράγκου**, μουσικολόγος – καθηγήτρια Τ.Μ.Σ. Πανεπιστημίου Αθηνών
- 10:00-10:20** **Πάνος Βλαγκόπουλος**, μουσικολόγος – επίκουρος καθηγητής Τ.Μ.Σ. Ιονίου Πανεπιστημίου
Ο μοντερνισμός του Μητρόπουλου
- 10:20-10:40** **Νίκος Μαλιάρας**, μουσικολόγος – αναπληρωτής καθηγητής Τ.Μ.Σ. Πανεπιστημίου Αθηνών
Ο Δημήτρης Μητρόπουλος με ημερομηνία λήξεως ή μία διαδρομή χωρίς τέλος; Οι προσπάθειες ενός συνθέτη να ανακαλύψει την ταυτότητά του σε μια περίοδο αναζητήσεων
- 10:40-11:00** **Χάρης Ξανθουδάκης**, συνθέτης, μουσικολόγος – καθηγητής Τ.Μ.Σ. Ιονίου Πανεπιστημίου
Σαιμπεργκιανές επιδράσεις στη μουσική του Μητρόπουλου
- 11:00-11:15** Συζήτηση
- 11:15-11:30** Διάλειμμα
- 11:30-12:45** **2η συνεδρία: Ο Μητρόπουλος ως ερμηνευτής**
Προεδρεύων: **Χάρης Ξανθουδάκης**, συνθέτης, μουσικολόγος – καθηγητής Τ.Μ.Σ. Ιονίου Πανεπιστημίου
- 11:30-11:50** **Χρίστος Παπαγεωργίου**, πιανίστας, συνθέτης
Ο κατά Μητρόπουλο “ολοκληρωμένος μουσικός”: σκέψεις, προεκτάσεις και συμπεράσματα
- 11:50-12:10** **Στάθης Αρφάνης**, ερευνητής & **Γιώργος Μανιάτης**, καθηγητής Τμήματος Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης Πανεπιστημίου Αθηνών
Οι ηθικές και αισθητικές αντιλήψεις του Δ. Μητρόπουλου, όπως συνάγονται από τις ηχογραφήσεις-δισκογραφήσεις του και τα προγράμματα των συναυλιών του
- 12:10-12:30** **Νίκος Χριστοδούλου**, αρχιμουσικός, συνθέτης
Ο Δημήτρης Μητρόπουλος ως μαέστρος-πιανίστας
- 12:30-12:45** Συζήτηση
- 12:45-13:00** Διάλειμμα
-

- 13:00-14:15** **3η συνεδρία: Ο Μητρόπουλος ως Δάσκαλος**
Προεδρεύουσα: **Αναστασία Σιώψη**, μουσικολόγος – αναπληρώτρια καθηγήτρια Τ.Μ.Σ. Ιονίου Πανεπιστημίου
- 13:00-13:20** **Αλέξανδρος Χαρκιολάκης**, μουσικολόγος – Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος «Λίλιαν Βουδούρη»
Ο Δημήτρης Μητρόπουλος ως δάσκαλος
- 13:20-13:40** **Χρήστος Ηλ. Κολοβός**, βιολονίστας – ερευνητής
Δημήτρης Μητρόπουλος – Κωνσταντίνος Κυδωνιάτης: σχέση άδολης φιλίας, δασκάλου και μαθητή, θεού και πιστού. Μια σχέση ζωής
- 13:40-14:00** **Θόδωρος Αντωνίου**, συνθέτης, αρχιμουσικός – πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών, καθηγητής Τ.Μ.Σ. Πανεπιστημίου της Βοστώνης
Δημήτρης Μητρόπουλος: ο μεγάλος καλλιτέχνης και άνθρωπος, όπως μου τον περιέγραψαν διάσημες προσωπικότητες της μουσικής
- 14:00-14:15** Συζήτηση
- 14:15-17:00** Μεσημεριανή διακοπή
- 17:00-18:15** **4η συνεδρία: Ο άνθρωπος και ο καλλιτέχνης**
Προεδρεύων: **Νίκος Τσούχλος**, αρχιμουσικός, μουσικολόγος – Μέγαρο Μουσικής Αθηνών
- 17:00-17:20** **Κωνσταντίνος Κακαβελάκης**, συνθέτης, μουσικολόγος – καθηγητής Ελεύθερου Πανεπιστημίου της Στοάς του Βιβλίου, επιστημονικός συνεργάτης της Τηλεόρασης της Βουλής των Ελλήνων
Ο Δημήτρης Μητρόπουλος και η μουσική έρευνα της ζωής
- 17:20-17:40** **Σπύρος Σακκάς**, βαρύτονος
Το ήθος του καλλιτέχνη, η μεγάλη θεότητα της τέχνης (φωνή – λόγος – ποίηση = το τραγούδι της ψυχής)
- 17:40-18:00** **Θάνος Κωνσταντινίδης**, ερευνητής
Δημήτρης Μητρόπουλος και Θανάσης Απάρτης: η ιστορία μιας προτομής
- 18:00-18:15** Συζήτηση
- 18:15-18:30** Διάλειμμα
- 18:30-18:45** Προβολή ταινίας μικρού μήκους της **Nelly's** (Έλλης Σουγιουλτζόγλου-Σεραϊδάρη) με θέμα μια επίσκεψη του Δημήτρη Μητρόπουλου στην Ακρόπολη και στιγμιότυπα από συναυλία του στο Ηρώδειο
Μια ευγενική προσφορά των Ιστορικών Αρχείων του Μουσείου Μπενάκη
- 18:45-19:30** **Κεντρική ομιλία**
Απόστολος Κώστιος, μουσικολόγος – ομότιμος καθηγητής Τ.Μ.Σ. Πανεπιστημίου Αθηνών
Το οδοιπορικό μιας έρευνας: από το “πλην” στο “συν”, από το “συν” στο “διά” και τέλος στο “επί”...
-

ΣΑΒΒΑΤΟ, 13 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2010

- 10:30-12:10** **5η συνεδρία: Ο συνθέτης Δημήτρης Μητρόπουλος – I**
Προεδρεύων: **Νίκος Μαλιάρας**, μουσικολόγος – αναπληρωτής καθηγητής Τ.Μ.Σ. Πανεπιστημίου Αθηνών
- 10:30-10:50** **Γιάννης Μπελώνης**, μουσικολόγος – διδάσκων Τμήματος Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής Τ.Ε.Ι. Ηπείρου
Η στάση της κριτικής στην Ελλάδα έναντι του συνθετικού έργου του Δημήτρη Μητρόπουλου
- 10:50-11:10** **Ιωάννης Φούλιας**, μουσικολόγος – λέκτορας Τ.Μ.Σ. Πανεπιστημίου Αθηνών
Η Σονάτα «Η Ψυχή μου» του Δημήτρη Μητρόπουλου και η θέση της στην ευρύτερη εργογραφία του συνθέτη
- 11:10-11:30** **Σοφία Κοντώση**, μουσικολόγος
Η Κασσιανή του Δημήτρη Μητρόπουλου σε ενορχήστρωση του Νίκου Σκαλκώτα. Ένα νεοευρεθέν αυτόγραφο
- 11:30-11:50** **Γιάννης Σαμπροβαλάκης**, μουσικολόγος – Κέντρο Ελληνικής Μουσικής
Εκδόσεις έργων του Δ. Μητρόπουλου: προβλήματα και προοπτικές
- 11:50-12:10** Συζήτηση
- 12:10-12:30** Διάλειμμα
- 12:30-13:45** **6η συνεδρία: Ο μαέστρος Δημήτρης Μητρόπουλος**
Προεδρεύων: **Βύρων Φιδετζής**, αρχιμουσικός – Κρατική Ορχήστρα Αθηνών
- 12:30-12:50** **Τάσος Κολυδάς**, μουσικολόγος
Το ρεπερτόριο της Φιλαρμονικής Ορχήστρας της Νέας Υόρκης με μαέστρο τον Δημήτρη Μητρόπουλο
- 12:50-13:10** **Μάρκος Τσέτσος**, μουσικολόγος – επίκουρος καθηγητής Τ.Μ.Σ. Πανεπιστημίου Αθηνών
Ο Μητρόπουλος ως ερμηνευτής του Μάλερ, από τη σκοπιά της θεωρίας της μουσικής αναπαραγωγής
- 13:10-13:30** **Michael Schwalb**, μουσικοκριτικός, ερευνητής
Dimitri Mitropoulos' musical heritage in Cologne
- 13:30-13:45** Συζήτηση
- 13:45-17:00** Μεσημεριανή διακοπή
-

- 17:00-18:15** **7η συνεδρία: Ο συνθέτης Δημήτρης Μητρόπουλος – II**
Προεδρεύων: **Γιώργος Ζερβός**, συνθέτης, μουσικολόγος – επίκουρος καθηγητής Τ.Μ.Σ. Πανεπιστημίου Αθηνών
- 17:00-17:20** **Θανάσης Τρικούπης**, μουσικολόγος – διδάσκων Τ.Μ.Σ. Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
Δημήτρη Μητρόπουλου: Passacaglia, Intermezzo e Fuga για πιάνο (1924). Μια αναλυτική αποτίμηση της συνθετικής πρακτικής
- 17:20-17:40** **Κώστας Τσούγκρας**, μουσικολόγος – επίκουρος καθηγητής Τ.Μ.Σ. Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
Ανάλυση του Κομματιού για πιάνο I (Klavierstück I, 1925) του Δημήτρη Μητρόπουλου
- 17:40-18:00** **Γιώργος Σακαλλιέρος**, μουσικολόγος – λέκτορας Τ.Μ.Σ. Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
Το έτος 1928 του κ. Δ. Μητρόπουλου και το Concerto Grosso: όψεις μιας συνθετικής και καλλιτεχνικής μεταστροφής
- 18:00-18:15** Συζήτηση
- 18:15-18:30** Διάλειμμα
- 18:30-19:45** **8η συνεδρία: Ο συνθέτης Δημήτρης Μητρόπουλος – III**
Προεδρεύων: **Μάρκος Τσέτσος**, μουσικολόγος – επίκουρος καθηγητής Τ.Μ.Σ. Πανεπιστημίου Αθηνών
- 18:30-18:50** **Αναστασία Σιώπη**, μουσικολόγος – αναπληρώτρια καθηγήτρια Τ.Μ.Σ. Ιονίου Πανεπιστημίου
Η μουσική του Μητρόπουλου για το αρχαίο δράμα
- 18:50-19:10** **Ίων Ζώτος**, μουσικολόγος – καθηγητής Τ.Μ.Σ. Πανεπιστημίου Αθηνών
Η αναβίωσις της Ηλέκτρας του Σοφοκλέους στο Ηρώδειον (1936), με μουσική του Μητρόπουλου
- 19:10-19:30** **Νικόλαος Μάμαλης**, μουσικολόγος – επίκουρος καθηγητής Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πατρών
Τα μουσικά χειρόγραφα του Δημήτρη Μητρόπουλου για τον Ιππόλυτο Στεφανηφόρο, οι αντιδράσεις και η σημασία της μουσικής του στην πρόσληψη του αρχαίου ελληνικού θεάτρου των νεώτερων χρόνων
- 19:30-19:45** Συζήτηση – Κλείσιμο του συνεδρίου
-

Ο **Οργανισμός Μεγάλου Μουσικής Αθηνών** (www.megaron.gr) ιδρύθηκε το 1981. Είναι ένας δημιουργικός πυρήνας πολιτιστικής δράσης, εκπαιδευτικής προσπάθειας και κοινωνικής ανάπτυξης, μια πολιτιστική στέγη οργανωμένη με σύγχρονο τρόπο. Αποτελεί δυνατό παράδειγμα για την επιτυχία που μπορεί να έχει η δημιουργική συνεργασία ανάμεσα στο κράτος και τον ιδιωτικό φορέα.

Με γνώμονα την υψηλή ποιότητα, ο προγραμματισμός του Μεγάλου Μουσικής έχει ως κύριο άξονα την κλασική μουσική, ενώ σημαντική θέση κρατούν η όπερα, το σύγχρονο ρεπερτόριο, η μουσική από όλο τον κόσμο, οι νέοι δημιουργοί, η ελληνική μουσική, ο χορός, το θέατρο, ο κινηματογράφος και η εικαστική δημιουργία.

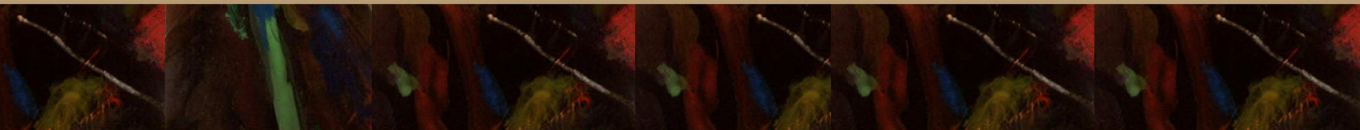
Το Μέγαρο Μουσικής αφιερώνει ένα μέρος των ετήσιων εκδηλώσεών του στην εκπαίδευση, την εξοικείωση του νεότερου κοινού με τη μουσική, τις τέχνες και τις επιστήμες. Με το Megaron Plus και τις εκπαιδευτικές του δράσεις δημιουργεί το αυριανό κοινό του.

Η **Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος «Λίλιαν Βουδούρη»** (www.mmb.org.gr) δημιουργήθηκε από τον Σύλλογο Οι Φίλοι της Μουσικής, ο οποίος την οραματίστηκε ως δεξαμενή πληροφοριών για τη μουσική και για άλλες τέχνες, ικανή να στηρίξει πλήρες ερευνητικό και εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Λειτουργεί από το 1997, προσφέροντας τις υπηρεσίες της δωρεάν, και αποτελεί σημαντικό κέντρο μελέτης της μουσικής. Το υλικό της επικεντρώνεται στη δυτική και την ελληνική μουσική καθώς και την παραδοσιακή μουσική διαφόρων πολιτισμών ανά τον κόσμο και την τζαζ, ενώ αξιόλογες είναι και οι συλλογές για την αρχαία ελληνική τέχνη, το θέατρο, το χορό, τη λογοτεχνία, τη φιλοσοφία και τις καλές τέχνες. Η συλλογή που αυξάνεται καθημερινά, περιλαμβάνει βιβλία, ηχογραφήσεις, παρτιτούρες, μικροφίλμ, μικροφίς, περιοδικά, προγράμματα συναυλιών, CD-ROM, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων κ.ά.

Το περιοδικό **Μουσικολογία** (www.musicology.gr) ιδρύθηκε το 1985, σε μια εποχή που δεν είχαν ακόμη ιδρυθεί τα Τμήματα Μουσικών Σπουδών στα πανεπιστήμια, από μία ομάδα μουσικολόγων υπό την Ολυμπία Ψυχοπαίδη-Φράγκου, η οποία διευθύνει το περιοδικό μέχρι σήμερα. Υπήρξε το πρώτο εξειδικευμένο επιστημονικό περιοδικό περί μουσικής στην Ελλάδα μεταπολεμικά και αποτέλεσε βήμα έκφρασης για πληθώρα μουσικολόγων και ερευνητών του τόπου. Ο χαρακτήρας του παραμένει πλουραλιστικός ως προς τα πρόσωπα και τις τάσεις, συμπεριλαμβάνει όλα τα πεδία της μουσικολογίας, ενώ παράλληλα έχει ως ιδιαίτερο σημείο αναφοράς τα πεδία της Αισθητικής, της Φιλοσοφίας και της Κοινωνιολογίας της Μουσικής. Στην *Μουσικολογία* έχουν δημοσιευθεί έως σήμερα περίπου 200 πρωτότυπα και μεταφρασμένα άρθρα (με ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα ευρωπαϊκής και ελληνικής μουσικής), βιβλιοπαρουσιάσεις και άλλα κείμενα.

Το περιοδικό **Πολυφωνία** (www.polyphonia.gr) ιδρύθηκε το 2002 από μια ομάδα μουσικολόγων του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη του επιστημονικού διαλόγου για τη μουσική τέχνη. Πρωταρχικός στόχος της *Πολυφωνίας* υπήρξε η κατάργηση των στεγανών που παρατηρούνται, ιδιαίτερα στην Ελλάδα, μεταξύ των κλάδων της μουσικολογίας και το άνοιγμα σε ένα ευρύτερο πεδίο προβληματισμών πάνω στα θέματα που απασχολούν το επιστημονικό αυτό πεδίο διεθνώς. Στα εννέα χρόνια της αδιάλειπτης παρουσίας της στην ελληνική μουσικολογική βιβλιογραφία, η *Πολυφωνία* έχει δημοσιεύσει περί τα 130 κείμενα ελλήνων και ξένων επιστημόνων (επιστημονικά άρθρα, μεταφράσεις ξενόγλωσσων κειμένων, δημοσιεύσεις σπάνιων ντοκουμέντων, βιβλιοπαρουσιάσεις και άλλα κείμενα), αντανακλώντας την αυξανόμενη δυναμική και τις νέες τάσεις που εκδηλώνονται στο χώρο τα τελευταία χρόνια.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΜΕΓΑΛΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
"ΛΙΛΙΑΝ ΒΟΥΔΟΥΡΗ"

Βασ. Σοφίας & Κόκκαλη
Αθήνα 11521
Τ 210-7282778
F 210-7259196
e-mail: library@megaron.gr
www.mmb.org.gr